

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 572/2021-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Ladislavom Krčmárikom, Štefánikova 30, Nitra, advokátom, proti postupu a rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 3To/95/2011 z 24. januára 2012 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3To/95/2011 z 24. januára 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv a zrušil napadnutý rozsudok.

2. Z ústavnej sťažnosti, doplnenia ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a ďalších príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 33T/108/2010 z 15. júna 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uznaná vinnou zo zločinu zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej okresný súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne a na výkon trestu ju zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň jej okresný súd uložil trest prepadnutia veci a ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou. Poškodených odkázal okresný súd s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

4. Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu a uznal sťažovateľku vinnou z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej uložil trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov nepodmienečne a na výkon trestu ju zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň jej krajský súd uložil trest prepadnutia veci a ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou. Poškodených odkázal krajský súd s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Proti postupu a rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, v ktorej sa domáha vyslovenia porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru. Ako vyplýva z ústavnej sťažnosti, sťažovateľka je presvedčená, že postupom okresného súdu i krajského súdu došlo k porušeniu jej ústavných práv. Súdy ju uznali vinnou len na podklade nepriamych dôkazov a sťažovateľka sa dokonca na mieste činu v čase vraždy nebohého ■■■■■ nenachádzala. Miesto, na ktorom malo dôjsť k vražde, bolo verejne prístupné a mohol sa tam nachádzať hocikto. Vypočutí svedkovia nevedeli uviesť také skutočnosti, ktoré by v spojitosti s inými dôkazmi vyvodili jednoznačný záver, že sa skutku dopustila sťažovateľka. Krajský súd sa oprel o svedecké výpovede svedkov ■■■■■ a ■■■■■, ktorí prišli na miesto, kde bol poškodený zranený, následne privolali zdravotnú pomoc. Súd vzal do úvahy výpovede v neprospech sťažovateľky v tom smere, že sťažovateľka zostala s poškodeným sama. To však podľa názoru sťažovateľky neprezumuje, že sa dopustila vraždy, keďže nebol preukázaný ani motív. Sťažovateľka v minulosti žila s poškodeným, mali spolu dieťa, ich vzťah bol dobrý, teda motív vraždy neexistuje.

6. Ďalej sťažovateľka poukazuje na to, že dejová línia ustálená okresným súdom i krajským súdom je absurdná a ničím a nikým nepodložená. Samotný charakter vzniku zranení poškodeného, ako aj intenzita použitého násillia neboli relevantné preto, aby mohol byť vyvodený záver, že sťažovateľka je páchatelom skutku.

7. Znalecké dokazovanie nepreukázalo jednoznačný záver, pričom sťažovateľka poukazuje na znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru Bratislava, z ktorého vyplýva, že na vražednej zbrani – kuchynskom noži bol zistený zmiešaný profil DNA, a to najmenej štyroch osôb, pričom nebol vylúčený väčší počet.

8. Zo znaleckého dokazovania z odboru psychiatrie vyplýva, že sťažovateľka netrpela v čase spáchania skutku žiadnym duševným ochorením, bol u nej zistený syndróm závislosti od alkoholu.

9. Úvahy krajského súdu, predovšetkým akým spôsobom mal údajný skutok nastať, vyplývajú podľa sťažovateľky výlučne z hypotetických úvah súdu, keďže ani jeden z vypočutých svedkov skutok žiadnym spôsobom nepopísal a ani nebol jeho priamym a očitým svedkom, ktorý by mohol zhodne popísať dejovú líniu skutku tak, ako ho krajský súd vo svojom rozhodnutí opisuje. Krajský súd v napadnutom rozsudku neuviedol jediný dôkaz, ktorým by mal byť preukázaný úmysel sťažovateľky zavraždiť poškodeného.

10. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom rozhodol:

„1. Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 3To/95/2011 porušil základné právo [redacted] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 3To/95/2011 sa zrušuje.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podľa argumentačných línií prezentovaných v ústavnej sťažnosti je jej podstatou porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru.

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť treba odmietnuť z dôvodu, že bola podaná oneskorene [§ 124 zákona o ústavnom súde v spojení s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

14. Jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 269/2021). Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti a príloh vyplýva, že krajský súd vyhlásil napadnutý rozsudok 24. januára 2012, ktorý v ten istý deň nadobudol aj právoplatnosť. Sťažovateľka neuviedla, kedy jej bolo, resp. jej obhajcovi doručené písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Ústavná sťažnosť bola sťažovateľkou doručená na ústavný súd až 19. augusta 2021 s datovaním

28. júna 2021. Niet teda pochýb, že ústavná sťažnosť zo strany sťažovateľky nebola podaná v dvojmesačnej lehote vyplývajúcej z § 124 zákona o ústavnom súde.

16. Pre úplnosť veci treba uviesť, že ústavný súd pri preverovaní, či zo strany sťažovateľky nebol podaný aj mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, dospel k negatívnemu výsledku.

17. Z uvedených dôvodov je daná procesná prekážka na to, aby ústavný súd ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie. Nebola totiž podaná v dvojmesačnej lehote podľa § 124 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd už mnohokrát podotkol, že v prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03, III. ÚS 589/2017, I. ÚS 122/2019, IV. ÚS 269/2021). Preto bolo ústavnú sťažnosť potrebné odmietnuť ako celok z dôvodu, že bola podaná oneskorene [§ 124 zákona o ústavnom súde v spojení s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu